

СТАНОВИЩЕ

на ОСНК на ВКС на Р. България

Относно: Проект за изменение и допълнение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“

С писмо изх. № ККС-853-26-6/02.04.2018г. на председател на комисия в Народното събрание е изпратен за становище от ВКС проект за изменение и допълнение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“, внесен от Министерския съвет. С посочения проект се цели транспониране на Директива 2016/681 /наричана по-нататък Директивата/. Искането, което се отправя, е за становище от ВКС, предвид включването в проекта на текстове, касаещи реда за предоставяне на резервационни данни за нуждите на наказателното производство.

При така направеното искане, предмет на становището са единствено разпоредбите на § 15 и § 41 от законопроекта. От ОСНК на ВКС вече са били отправени критични бележки при изготвянето на законопроекта, голяма част от които са съобразени. При настоящата редакция на проекта за ЗИД ЗДАНС намираме следните проблемни моменти:

С § 15 се създават разпоредби на чл. 42и, в които е предвиден регламент за предоставяне на резервационни данни. В обсъжданата норма са предвидени две процедури за разкриване на пълните данни, в зависимост от това, дали се касае до дейност по предотвратяване на престъпления от определените с Директивата и със Закона категории, или се касае до наказателно преследване за такива престъпления. В зависимост от това, в рамките на предоставените им правомощия, са различни и органите, които могат да поискат мотивирано разкриване на пълните данни.

Следва да се има предвид, че съобразно чл. 12, пар. 2, т. 3 от Директивата, разкриването на пълни резервационни данни на пътниците се разрешава при наличие на две кумулативно дадени условия: разумни основания да се счита, че това е необходимо за целите, посочени в чл. 6 от Директивата и одобрение от съдебен орган или от друг национален орган,

компетентен съобразно националното законодателство да провери дали са налице условия за разкриване на информация.

Предложената процедура в ал. 4 и ал. 5 не е развита докрай, с оглед на установеното в Директивата по чл. 12, пар. 2, т. 3. Тя не отговаря и на изискванията за извършване на преценка във всеки конкретен случай за пропорционалност между намесата в личната сфера на индивида, от една страна, и постигането на обществено значимата цел, от друга. Необходимо е органът, даващ разрешението за разкриване на данните, да извърши преценка дали са налице разумни основания да се счита, че това е необходимо за постигане на целите, поставени в Директивата. Освен това, както и при всяка ограничителна мярка, е необходима преценка за пропорционалност. На плоскостта на тези съображения, предлаганият регламент търпи критика, защото не дава изобщо яснота дали разрешаващия орган извършва някаква преценка, за да допусне разкриване на данните, какъв е обхватът на евентуалната преценка и дали този орган разполага с дискреция да разреши или да откаже разкриване на пълни данни. Считаме, че тези въпроси следва да намерят решение в съответните текстове на законопроекта.

В предложената редакция на ал. 6 на чл. 42и е необходимо прецизиране. Поставя се въпрос защо изискването за мотивираност е само по отношение на разпореждането на съдия от съответния първоинстанционен съд. По отношение на сезиращото искане изискване за мотивираност не е поставено, с което е налице отлика от уреденото в ал. 4 – за мотивираност на искането. Редакцията на тази разпоредба би следвало да включва „мотивирано искане на съда“ и „мотивирано искане на наблюдаващия прокурор“.

С § 41 се предлага изцяло нова процедура по предоставяне на резервационни данни за нуждите на наказателното производство.

Въпрос на законодателен подход е дали тя да бъде уредена в ЗДАНС или в НПК.

Към предложената уредба могат да бъдат отправени следните критични бележки:

Нормите на ал. 4 и ал. 5 намираме за ненужни. Правилата за това, за какви престъпления е допустимо събиране на резервационни данни и срока на тяхното съхранение са установени принципно в ЗДАНС с предлаганите изменения и не е необходимо тяхното преповтаряне. Освен това, така предложените норми не касаят процедурата по предоставяне, а установяват правила за събиране и съхранение.